

Merehariduse viimased päevad?

Eelmisest nädalast alates teab Eesti üldsus, et Eesti Merehariduse Keskuse (EMK) kadetid on pähe võtnud kooli juhtkonda umbusaldada, ja nüüd arvatakse, et meie eesmärk on Eesti mereharidus põhja lasta. Meie soov oli eelkõige lahendada vastuolu, mis tekkis ühiselamu tasu ümber, kooli siseselt ministriumiametnike kaasabil, umbusaldusavaldus oli vahend suunata mõne ametimehe pilk õigesse kohta. Probleem oli lahendamisjärgus, kui ajakirjandus seadis asja hoopis teise valgusse. Kuna mõningad isikud soovisid isiklikes huvides asja suure kella külge panna, siis on põhjust arvata, et kadettide umbusaldusavaldust on jõhkralt ära kasutatud. Arvame, et segaduse põhjused on palju kõrgemal kui kooli juhtkonna tasandil.

Avalduse kohta pole seisukohta võtnud EMK nõukogu, kel oleks avalduse esitamiseks vastupidiselt kadettide stiihilisele reageeringule ka seaduslik alus. Paljud kadette puudutavad otsused on läbi läinud EMK nõukogust, vaikivalt on neid aktsepteeritud ja sellest (ning seadusandluse ümber keerutamisest) on tekkinud arusaamatusi.

Valitsuse (ja riigieelarve) prioriteet on muu hulgas haridus. Kuid meie, EMK kadetid, näeme, et mereharidusele suunatud vahendeid ja võimalusi vähendatakse järjest. Kogu maailmas seatakse üha rohkem nõudeid merehariduse taseme tõstmiseks, sest nüüdistehnika, konkurents rahvusvahelisel tasandil ja seadusandlus nõuab seda. Kas meil pole vaja rahvusvaheliste nõuetega kaasakäia? Valitsuse praegune poliitika paistab ainult rannakalurite väljaõpetamisele suunatud olevat.

Eesti on mereriik. Merendust ja merenduse arengut tuleks propageerida igal tasandil, seda enam, et lähitulevikus vajab Eesti tuhandeid meremehi ning me peaksime tegema kõik selleks, et EMK kaotaks sellest vajadusest arves-

tatava osa.

Praegu suudab EMK aastas välja õpetada näiteks vaid 20–25 kaugsõidutüürimeest. Selline olukord on ka merendusega seotud ametites ja ringkondades paksu pahameelt tekitamas. Mujal maailmas on merekoolid täiesti iseseisvatel alustel eksisteerivad õppeasutused. Meil toimuvat – merekooli pidevat tõstmist ühest haridusministeeriumi osakonnast teise, merekooli pookimist eri seaduste alla, haridusministeeriumi ja kaitseministeeriumi omavaheline maadejagamamine, lisaks mingite asjameeste soovi muuta merekool TTÜ kolledžiks – võib nimetada ainult merehariduse andmise lõpetamisele suunatud tegevuseks.

Haridusministeeriumi jätkuv probleemidest möödavaatamine on tekitanud olukorra, et tülli on aetud EMK juhtkond ja kadetid. EMK juhtkonna ja haridusministeeriumi lõpmatuna näivas maadlemises kannatavad kadetid ja üldse mereharidus. Merekool paistab olevat viimane koht, kuhu keegi veel tööle tahaks minna – laevaohvitseride jt merendusega seotud ettevõtete töötajate palgad on õppejõudude töötasust liialt erinevad. See olukord on tekitanud hulga küsimusi, mille esitasime avaliku pöördumise vormis haridusministrile. Haridusministeeriumist ootame ka vastuseid.

Tundub, et umbusaldusavalduse avalikuks saamisega püüab haridusministeerium enda osa kogu asjas vähendada, aga tegelikult algavad paljud probleemid sealt.

Merehariduse jaoks on vaja eraldi kontseptsiooni. Haridusministeerium võiks endale teadvustada, et oleme ikkagi mereriik, kus ka tulevikus on kindlasti vajadus haritud meremeeste järele. On ülimalt kahetsusväärne, et olemasolevat mereharidussüsteemi püütakse lõhkuda, selle asemel et teha ühiseid jõupingutusi puuduste kõrvaldamiseks ja merehariduse nüüdisajastamiseks.

EMK ÜLIÕPILASKOND